

Francija se upira plačilu dolga - Borba za pivo in vino

CELOTNI FRANCOŠKI NAROD NASPROTEN, DA BI SE AMERIKI PLAČAL OBROK NA VOJNI DOLG. — PARLAMENT BO ZAHTEVAL OD AMERIKE IZJAVO, DA SE IZBRISJE VES NADALJNI DOLG.

Pariz, Francija. — Prihodnji četrtek, 15. decembra, zapade obrok, ki ga ima Francija plačati na svoje vojne dolge Ameriki, in ki znaša nekaj nad 19 milijonov dolarjev, a se zdaj se ne ve gotovo, ali bo ta država poravnala ta obrok, ali ne. Ne samo vlada, ali parlament, marveč celotni francoski narod je zavzel do skrajnosti nasprotno stališče. Skoraj vse francoske časopise je edino v tem, da Amerika nima nikake pravice, da bi terjala od Evrope plačilo teh dolgov. Javne demonstracije se vrše v namen, da se prisili vlada, da odreče plačilo. Tako so dijaki pravniške fakultete priredili v soboto obhod po mestu in kričali: "Ničesar ne dolgujemo! Ničesar ne bomo plačali!" Več delegacij davkoplačevalcev je prišlo pred min. predsednika Herriota in stavilo zahtevo, da mora vlada odkloniti plačilo Ameriki. Skrajno sovražstvo vseh slojev se je pojavilo proti Ameriki, zdaj, ko je treba na pošten način poravnati dolg, ki ga je Francija na enako pošten način prejela.

Francoski parlament je končno vendarle pripravljen, da odobri plačilo obroka, vendar pa le pod izredno ostrim pogojem. Od min. predsednika Herriota namreč zahteva, da mora dobiti od Amerike izjavo, da je to zadnji obrok, ki ga ima plačati Francija. Vse nadaljnje posojilo se enostavno zbrše. Pod tem pogojem je francoski parlament voljan odobriti sedanjega obrok. Ako ne bo Herriot do ponedeljka popoldne dobil od Amerike potrebnih podpisov, ki bi svedočili, da je Amerika pripravljena, odpustiti ves nadaljnji dolg, bo parlament zavrnil potrebni kredit, s katerim bi se izvršilo v četrtlet plačilo obroka, in obenem bo tudi padla francoska vlada. Herriot se zaveda težavnega položaja, kajti ve, da te vrste obveze ne more dobiti niti od Hooverja, niti od ameriškega kongresa, vendar pa je v nedeljo še izrazil upanje, da mu bo morda mogoče dobiti od državnega tajnika Stimsona ali od predsednika Hooverja kakve vrste obljubo, na podlagi katere bi lahko od parlamenta dobil potrební kredit za plačilo.

VELIKANSKI POHOD FARMARJEV

Buenos Aires, Argentina. — Iz skoraj vsej delov države se pripravljajo farmarji, da bodo priredili skupen pohod proti tujaknjemu glavnemu mestu, da zahtevajo od kongresa pomoči za farmarje, v prvi vrsti nižjo najemnino, nižje davke in bolj ugodne pogoje za kredite. Do 100,000 farmarjev so pričakuje, da bo prispelo semkaj. Pohod se je organiziral v žitnih provincih Santa Fe in Cordoba in od tukaj so odpotovali delegati v druge pokrajine, da pripravijo vse potrebno za pohod.

GLASOVANJE NA VIDIKU

Predlog za pivo utegne priti na glasovanje ta teden. — Zakladniški tajnik priporoča predlog.

Washington, D. C. — Kakor točasnó kaže, bo predlog za legaliziranje piva prišel na glasovanje pred celokupno poslansko zbornico še tekom tega tedna. Zdaj je predlog še v pretresu odbora za sredstva, ki zaslíšuje tozadevne priče. V soboto je končal z zasliševanjem "mokríh" prič in v ponedeljek se je dala prilika suhaškim organizacijam, kakor je protisalunska liga in druge, da navedejo svoje argumente, zakaj bi se Volsteadova postava ne smela predrugačiti. Zasliševanje suhačev bo trajalo dva dni.

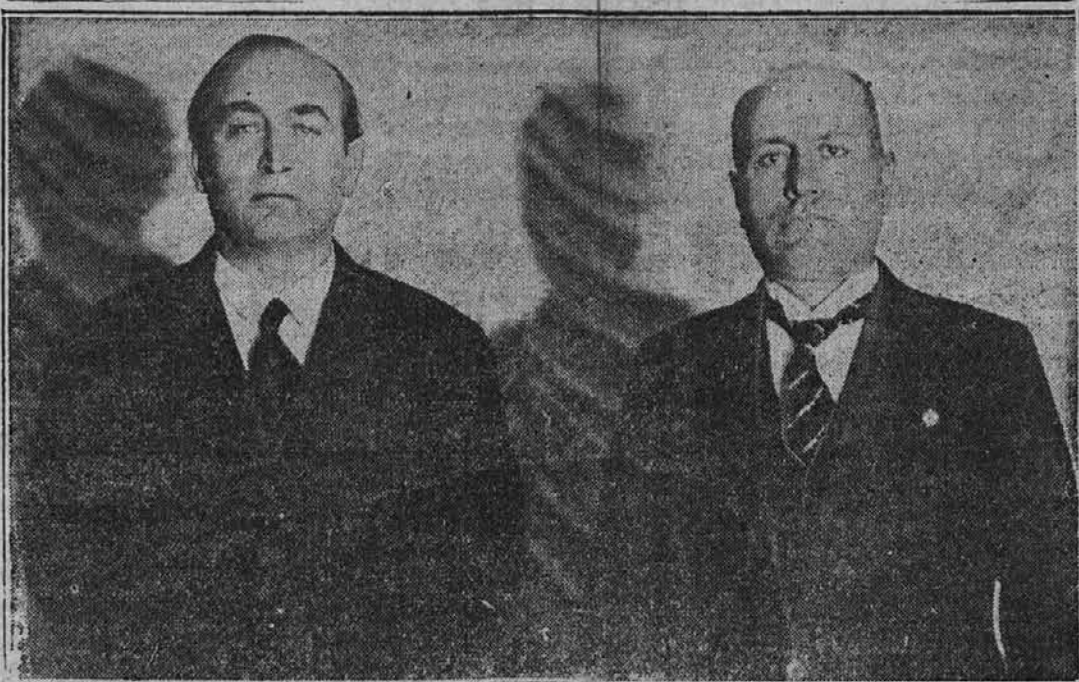
Celotna zasliševanja prič pa se bodo končala v sredo in kot zadnji bo pozvan zakladniški tajnik Mills, ki bo navedel možnost, koliko davka bi se dobilo v blagajno, ako se legalizira pivo in lahka vina. Privrkat, odkar je bila uveljavljena prohibicija, se bo zgodilo zdaj, da bo zakladniški department podal izčrpano poročilo o ekonomski strani vprašanja piva. Kakor se čuje, bo ob tej priliki zakladniški tajnik tudi dokazal, da je bilo pivo vedno dobičkanosno za vladno blagajno in da dohodki iz njega niso prenehali niti v časih depresij. S tega stališča bo tajnik priporočil legaliziranje piva. Tajnik Mills ne bo pri zasliševanju vprašan samo za svoje mnenje, marveč tudi, kaj predsednik Hoover meni o celi zadevi.

Pred odborom pa se poleg vprašanja piva vodi zasliševanje tudi glede lahkíh vin. Zaslišanih je bilo v soboto več prič vinogradniške zveze, ki so dokazale, da bi ta vina, ki bi ne smela presegati 13 odstotkov alkohola, pripomogla vladni blagajni do nadaljnjih dohodkov do 50 milijonov na leto, ako bi se galon vina obdavčil z 20 centi. S tem bi se pa tudi grozdni trg rešil kontrole butlegerjev.

PES PREPREČIL UGRABITEV

Philadelphia, Pa. — Po načinu, kakor je bil svoječasno ugrabljen Lindberghov sinček, se je skušalo v petek ponoči izvršiti ugrabljenje sina nekega tujaknjega bogataša, J. C. Masterja. Lestva je bila postavljena k oknu otroške spalnice in mreža na oknu je bila že prerezana, ko je zlikovce preplašil domač pes, ki je pričel silovito lajati. Domača dekle, ki je bila z otrokom sama doma, je zaslišala sumljiv šum zuma in nato lajanje psa ter je prihitela v spalnico, kjer je prahitela v spalnico še toliko pravočasno, da je videla nekega moškega, ki je izginil skozi okno. Izkazalo se je, da se ugrabitelj zbežal z avtomobilom.

DIPLOMATSKA SPLETKARJA

Ogrski min. predsednik J. Gombos, ki ga vidimo na levi strani slike, je nedavno obiskal italijanskega diktatorja Mussolinija, na desni. Baje sta bila na delu, da skupeta nov člen v vrugi, ki jo plete Mussolini okrog Jugoslavije.

ITALIJANI RAZGRAJAJO

Demonstracije proti Jugoslaviji in Franciji.

Milan, Italija. — V soboto so priredili tujaknjši dijaki obsežne demonstracije, ki so bile naprejene v prvi vrsti proti Jugoslaviji, obenem pa tudi proti Franciji. V obhodih, katerih se je udeležilo več sto dijakov, so nosili tablice z napisi: "Doli s Francijo in Jugoslavijo," in "Italijani, pomnite, da je Dalmacija italijanska." — Povod demonstracijam je bil ta, ker so pred par dni razbili na jugoslovanskem ozemlju v nekem mestu blizu Splita neki spomenik, ki je spominjal, da so svoječasno imeli tiste pokrajine v roki stari Benečani.

INSULL DOBIL PRTLJAGO

Atene, Grčija. — Sam Insull je prejel koncem preteklega tedna večjo množino prtljage iz Pariza, kjer jo je zapustil ob času svojega pobega. Ne da se ugotoviti, je-li naročil to prtljago v pričakovanju, da se bo moral kmalu preseliti nazaj v Ameriko na zahtevo oblasti, ali z namenom, da bo stalno bival tukaj v Grčiji.

ŽRTVE HRIBOLAZTVA

Sangaj, Kitajska. — Neka kitajsko-ameriška ekspedicija je skušala doseči vrh gore Mjnya Konka, ki je najvišja gora na Kitajskem in druga najvišja v celi Aziji. Svoj poizkus pa je drago plačala. Neki Amerikane je namreč pri tem tako ozebel, da mu bodo morali bržšnje dobre čase pa je spravil aldermane v izredno ganljivo razpoloženje. V pričakovanju, da se ti časi skoro zopet vrnejo, so se malone pričeli objemati in točiti solze veselja. Celozborovanje ni obstajalo nato iz ničesar drugega kakor iz razmotrivanja, kje so najboljši ogli za salun in kaj mora biti v salunu, da se počuti v njem človek domačega. "Bara" za noge mora biti v njem, pravi prvi. Brezplačen prigrizek je neobhodno potreben, meni drugi. Brez dobrega "bartenderja" ni pravega saluna, odvrne tretji.

JAVNI USLUŽBENCI NA JAVNI PODPORI

Chicago, Ill. — Državna pomožna komisija je odredila, da bodo v naprej upravičeni do podpore iz javnih skladov tudi javni uslužbenci, katerih plače so v zaostanku več kakor dva meseca in katerih plača je manj kakor \$200 na mesec. Prejeta podpora pa bodo morali vrniti.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE

KRIŽEM SVETA NEIZPOLNJENE ZAHTEVE

Brindisi, Italija. — Leon Trotzky se je koncem preteklega tedna vkrcal na ladjo Adria, ki ga bo odpeljala v Turčijo, kamor se vrača nazaj v pregnanstvo s svojega kratkega obiska na Danskem.

Mexico City, Mehika. — Na tisoče moštva federalne armade je bilo poslanega proti Vera Cruz, da skrbje tamkaj za mir, ko se bo po novi agrarni reformi razdeljevala zemlja.

Havana, Kuba. — V neko tujaknjše šolsko poslopje je bila podtaknjena bomba, bržkone iz političnih motivov. Eksplozija prazno in ni zahtevala človeških žrtev, pač pa je znatno škodovala poslopje samo.

St. John's, N. F. — Vsled udeležbe pri nemirih brezposelnih, ki so se dogodili meseca oktobra, je bilo pretekli teden obsojenih devet mož, do čim je bil eden oproščen. Z nemiri so brezposelni zahtevali, da se postavi podpora na prejšnjo višino, ko jim je bila znana.

O, DOBRI STARI ČASI

Chicago, Ill. — Aldermani, ki tvorijo pravni odbor tujaknjšnega mestnega sveta, so se zbrali pretekli petek, da razmotriva o predlogu, ki je bil nedavno stavljen, da se v slučaju, ako bo izpremenjena Volsteadova postava in preklican državni suhaški zakon, dovolijo zopet saluni in se jih taksi- ra z davkom \$1000 na leto, kakor je bil v prejšnjih časih pred prohibicijo. Spomin na te prejšnje dobre čase pa je spravil aldermane v izredno ganljivo razpoloženje. V pričakovanju, da se ti časi skoro zopet vrnejo, so se malone pričeli objemati in točiti solze veselja. Celozborovanje ni obstajalo nato iz ničesar drugega kakor iz razmotrivanja, kje so najboljši ogli za salun in kaj mora biti v salunu, da se počuti v njem človek domačega. "Bara" za noge mora biti v njem, pravi prvi. Brezplačen prigrizek je neobhodno potreben, meni drugi. Brez dobrega "bartenderja" ni pravega saluna, odvrne tretji.

Sovjeti ne izročé kitajskih beguncév.

Moskva, Rusija. — Kakor je bilo svoječasno poročano, je iz province Mandžurije ušlo preko sovjetske meje v Rusijo večje število kitajskih upornikov, ko je pričela Japonska proti njim močno ofenzivo. — Zdaj so Japonci stavili sovjetski vladi zahtevo, da jim mora predati te ubožnike. Sovjeti pa so zahtevo odločno zavrnili, češ, da so bili v mandžurskem sporu celi čas nevtralni in da se bodo strogo držali tega tudi zdaj ter jim zato niso Japonci nič več kakor kitajski begunci.

IZGLEDI ZA POMOČ USLUŽBENCEM

Chicago, Ill. — Tujaknjše banke, bržkone v zvezi z newporškimi bankami, so se izjavile pripravljenim, da bodo mestu dale posojila za 23 in pol milijona dolarjev, katere mesto potrebuje, da izplača ob koncu leta dotekle bonde in obresti. Obenem so banke tudi obljubile, da bodo nakupile toliko mestnih davčnih garancij, da se bodo z izkupičkom lahko izplačale za božič mestnim uslužbencem zaostale plače za dva tedna, ako že ne za celi mesec.

NENAVADEN KANDIDAT

Chicago, Ill. — Brez vsakega njegovega dovoljenja je bilo ime E. V. Milesa iz Hammond, Ind., postavljeno na glasovnico pri zadnjih volitvah v Lake okraju za kandidata za okrajnega avditorja. Mož je bil temu nasproten, in je nato namesto za samega sebe vodil kampanjo za svojega nasprotnika ter je bil prav zadovoljen, ko je ta zmagal. Koncem preteklega tedna pa je Milesa neznanstvo urjelo, ko je od oblasti prejel opozorilo, da ni naznanil svojih kampanjskih stroškov. "Niti centa nisem porabil za svojo kampanjo in zdaj zahtevajo to poročilo od mene," je dejal.

In tako se je zavlekla ta prijetna debata v pozne ure.

Iz Jugoslavije.

TUDI NAŠI DOLENJCI BI RADI PRIŠLI DO DENARJA; OROŽNIKI SO ARETIRALI DVA MLADENIČA, KI STA PONAREJEVALA DROBIŽ. — PO STOŠESTINPETDESETIH LETIH ZOPET V MARIBORU. — SMRTNA KOSA. — DRUGE VESTI IN NOVICE.

Obogateti sta hotela

Iz Novega mesta poročajo, da so že nekaj časa opažali, da so se po Suhi Krajini v manjših količinah pojavljali ponarejeni srebrni kovanci, kateri so pa imeli veliko napako, da niso vsebovali srebra. Zlasti je ponarejen denar krožil po občini Smuk in Stari log. Trgovec Lojze Hönigman je povedal, da dobro ve, da je nepravilni denar dobil od raznašalca kruha Josipa Finka iz Starega loga. Hönigmanu je Fink povedal, da je denar dobil od posestnikovega sina Adolfa Königa, ki stanuje v Rdečem kamnu, občina Smuka. König, katerega so orožniki spraševali, kje je dobil denar, je povedal, da je najbrže dobil ponarejene srebrnike na zadnjem sejmu v Žužemberku od nekega Dalmatince. Ker sta bila potem še večkrat oba vprašana, pa sta vsakikrat drugače izpovedala, so napravili orožniki pri Königu preiskavo, katere uspeh je bil, da so našli na zapečku v sobi leseno škatljo, v kateri je bil lično izdelan model iz mavca za vlivanje srebrnikov, sestavljen iz dveh delov, ki sta imela ob robu luknjico za vlivanje kovinske zmesi. Poleg tega modela so našli še nekaj drugih modelov, za druge vrste drobiž, ki pa niso bili popolni. König je po tem razkritju priznal, da je denar sam ponarejal in razpečaval s pomočjo svojega prijatelja Finka. — Oba mladeniča sta stala okoli 20 let.

Nesreča

Janez Molnar iz Lakoše pri Dol. Lendavi je kopal okrog svojega travnika jarek za vodo. Med delom je bil tako nepreviden, da je padel v precej globok jarek in utonil.

Potres na Štajerskem

Iz vzhodne Štajerske poročajo, da so v gornji dolini Muru nedavno občutili močne pretresljaje zemlje. Gibanje zemlje je trajalo nad eno uro. O škodi ne poročajo, pač pa je bilo med ljudstvom veliko strahu.

Nesreča

V Cerovci pri Litiiji je kmečki sin, 27letni Anton Poglajen, imel opravka pri nakladanju hlodov. Pri tem mu je težak hlod zdrknil na nogo in mu jo zmečkal.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Ivan Dobrsek, star 57 let. — V Smartnem pri Tuhinju je umrl France Matjan, tajnik poštnega ravnanstva. — Pri Sv. Tomažu pri Ormožu je umrl Ivan Skrllec, posestnik in upokojeni poštni upravnik, star 62 let. — V Celju je umrla Marija Vrečar, delavka, stara 69 let.

S Koroškega

Poročajo s Koroškega, da je mladi gospodar Vorštar v Globasnici nameraval odsloviti najemnika. Najemnik se je pa hotel nad mladim gospodarjem maščevati na ta način, da ga je hotel zastrupiti z lizolom, pa se mu namera ni posrečila. — Iz občinske pisarne v Radišah so zlikovci odnesli blagajno in jo v bližnjem gozdu razbili in raztrgali vse papirje. Koliko denarja je bilo v blagajni, ni znano.

Gradba, ki jo delajo že 25 let

Zanimiva je graditev zgradbe novega parlamenta v Belgradu. Pred 25 leti so ga začeli zidati, a še ni dograjen, ampak bo vse gotovo šele v par letih. Parlament bo imel tri dvorane, ki bodo služile za seje plenuma, odborov, in dvorane za razgovore. Velika dvorana bo imela 312 sedežev za poslance in 149 sedežev za občinstvo oz. časnike in diplomate. Za dovršitev je bilo določenih 60 milijonov dinarjev.

S kako se je igral

Družba brezposelnih, tako poročajo s Koroške, je šla iz Sel čez Šajdo. Ob potu so opazili precej veliko črno kačo, s katero se je pričel 30letni klučavničar Jožef Hofer igrati. Pri tem ga je kača trikrat usekala v roko. Ker so se pokazale posledice, so mu tovariši roko prevzeli, nakar je moral v bolnico v Celovec, kjer so mu roko odrezali. — Niso šale, igrati se s kačo.

Kamnik

Po Kamniških planinah so spet prišli v akcijo divji lovci, katere pa neusmiljeno preganjajo. Ti divji lovci so tako predrzni, da gredo na lov tudi ob nedeljah, ko lovijo po planinah sami lovski zakupniki.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Iskajte vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoj po praznikih.
Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiskal:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Naročnina	Subscription
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

POZOR! Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nove pogodbe

Cela vrsta senzacionalnih diplomatskih dogodkov zadnje časa jasno priča, da se v mednarodnopolitičnem oziru vršijo — za enkrat še za kulisami — velike izpremembe in da se iščejo nova prijateljstva, medtem ko se stare zveze med državami rahljajo ali pa tudi že trgajo. Demisija rumunske vlade, virtuoznost sedanjega rumunskega zunanjega ministra Titulescu, odstop Zaleskija in imenovanje mladega vojaka Becka za poljskega zunanjega ministra, poseti med madžarskimi in italijanskimi državniki, sprememba v nemški politiki, potovanje načelnika ameriškega generalnega štaba generala MacArthurja po vzhodni Evropi, Herriotova prijateljska ponudba Italiji, vsi ti pojavi s prstom kažejo na mrzlično iskanje novih potoj, po katerih naj se usmeri meddržavna politika v vzhodni Evropi. Toda vsi ti gibi so še nekoliko strahopetni in okorni, kakor da bi se država še vedno bala zapustiti toploto tradicij in sirmoglaviti v negotovo bodočnost.

Prva je bila poljska republika, ki je bolj odločno napovedala novo politiko in izrazila željo po novem političnem grupiranju. Varnost njenih meja in napredek njenega gospodarstva sta poglavitni skrbi vsake poljske vlade. Na žalost pa se je življenje razvijalo tako, da so po 15 letih samostojnosti njene meje mnogo manj varne, kot so bile v začetku, in politična prijateljstva so se izkazala za brezkoristna, ko je nastopila gospodarska kriza. Samostojnost poljske zunanje politike se bo torej pokazala v iskanju novih sredstev, da se državne meje zavarujejo in da se najdejo v inozemstvu tržišča za poljsko blago, ki je začelo v veliki meri preživljati domačine. Sprememba v vodstvu zunanje politike je s tem v zvezi. Novi možje bodo očistili račune s sosedno sovjetsko Rusijo, da bo Poljska vsaj na eni strani varna, kadar bi začeli pljuskati valovi nemškega nacionalizma v Slezijo, v pomerelski koridor in v Gdansk. Novi državniki ob Visli pa bodo v svoji trgovinski politiki preokročili meje dosedanjih političnih prijateljev in se skušali uveljaviti v Avstriji in v Angliji, da ne govorimo o Balkanu, kjer vrši ravno v tem oziru poljsko poslanstvo v Beogradu sijajno in uspešno pionirsko delo. Sedež za nova trgovinska pogajanja, ki so postala potrebna z objavo novih carinskih tarif, ni več Pariz, ampak Dunaj.

Tako temeljite preustrojitve zunanje politične "linije" poljske republike (Beck je enkrat sicer rekel, da nima nobene linije, pač pa močno voljo in metodo) pa zahtevajo seveda tudi korigiranje odnosov do drugih držav, ali, da govorimo v slogu diplomatov, potrebni postajajo novi mednarodnopolitični pakti. Teh paktov je že precej na obzoru. Novi rusko-poljski pakt je najvažnejši med njimi. Sledijo v medlih obrisih rumunsko-sovjetski pakt, ki ga hoče poljska vlada naravnost izsiliti od Rumunije, kar je bilo še posebno podčrtano z imenovanjem grofa Sembeka, poslanika v Bukaresti, za pomočnika poljskega zunanjega ministra. Poljsko-rumunski odnosi, ki so dosedaj nosili obliko vojaškega zavezništva, bodo v bodoče odvisni od načina, kako bo Rumunija uredila svoje razmerje do sovjetske Rusije. Poljsko-baltiški pakti z vsemi obrežnimi državami na Baltiku, spadajo tudi tukaj sem. Polkovnik Schätzl, ki je bil kandidat za ministra-pomočnika, je ostal v direktriji za vzhodna vprašanja z nalogo, da okrepi poljske težnje po zblizanju in po koordinaciji vseh teh držav na političnem in gospodarskem polju. Zapadna sovjetska meja, ki je

bila od Baltika do Črnega morja ograjena z žičnimi ovirami, se je začela lomiti in med obmejnimi državami Rusije se pojavlja pokret preurejevanja pod impulzom poljske zunanje politike.

Ta pokret, ki tako globoko posega v politično organizacijo Evrope, pa bo imel posledice še na drugih poljih. Saj se ni pozabljeno, da je nameraval bivši poljski zunanji minister Zaleski priti v Beograd, kjer bi se bili vršili morebiti dalekosežni razgovori o razširjenju dosedanje pogodbe kulturnega sodelovanja v pakt političnega prijateljstva in novo trgovinsko pogodbo. Načrt z odstopom Zaleskega ni padel v vodo in se bo pojavil v drugi obliki bolj aktivnega sodelovanja med državami Male antante in velike poljske republike.

Pri vseh narodnopolitičnih vprašanjih pa je treba ločiti med čisto političnimi interesi in med onimi, za katerimi stoji mednarodni kapital. Čisto političnega značaja so, tako se vsaj zdi, francoski interesi, ki novemu poljskemu pokretu niso nadežno nasprotni, ampak ga v primeru Rusije in Rumunije celo podpirajo. Veliki svetovni kapital, katerega vodijo predvsem denarni magnati, angleška City in velika petrolejska podjetja (petrolej se nahaja v Poljski, Rumuniji in Rusiji!) pa očitno nasprotuje temu novemu zbiranju in bo brez dvoma v bodoče nametal še mnogo polen pod noge državnikov, ki so odgovorni zanj. Tako že sedaj beremo, da hoče Anglija z novimi trgovinskimi pogodbami s severnimi državami zrušiti nadmoč poljskega izvoza, ki je med vsemi državami, ki v Poljski kupujejo, najmočnejši v Angliji. Tako čitamo tudi o prizadevanjih zastopnika angleških petrolejskih družb von Kesselerja, da bi povezal rumunsko in rusko petrolejsko industrijo pod zastavo britanske Royal Dutch Shell. Tako z gnevom opazujemo, kako mednarodni kapital gnjavi in davi Rumunijo, ki ne ve izhoda iz gospodarskega kaosa in kako bi rad preprečil sporazum s sovjeti z grožnjami o finančnem polomu.

Toki in protitoki, to je najlepša označba za dogodke, o katerih govorimo. Boj je to, velik boj, med nevidnimi sovražniki čestokrat in na stoterih frontah hkrati. Kaj se bo izobličilo iz tega iskanja, vrvenja, trenja, iz vseh teh nasprotstev idej in mrzlih računov? Kdo ve? Pakti ali en sam veliki pakt miru in dela za blagor toliko preizkušenih narodov vzhodne Evrope? Kdo ve?

ŠE EN DOPIS V LETOŠNJEM LETU

Bridgeville, Pa.

Zopet sem si našla nekoliko prostega časa, da napišem dopis za naš list Amerikanski Slovenec, da se predno to leto za vedno zatone v večnost iz naše selbine še enkrat oglašim in pozdravim čitatelje in zveste naročnike Amerikanskega Slovenca. — Staro leto se pomika k svojemu neizbežnemu koncu in pomalem že jemlje slovo in novo leto nam iz ne prevelike daljave, že prihaja nasproti. Hladna jesen nam vošči lahko noč in mir, zima nas pozdravlja z "dobro jutro". Veselo petje ptic po gozdovih je potihnilo in umaknilo se je cvetju z naših vrbov. Čas hiti naprej, kakor megle pred vetrovi. Tudi sedaj, ko pravimo da so slabi časi, se za hip ne ustavi, ampak z isto naglico drevi v večnost, iz katere se več ne povrne. Le nam se zdi da se vleče počasi, ker smo prizadevi po tej strašni krizi in želja nas vseh je, da bi nam novo leto prineslo izboljšanje na vseh krajih. — Po tej krizi je ves svet prizadet, eni bolj, drugi manj. Tukaj pri nas na "Sajgen" (Sygen) v Pa., smo pa kljub krizi še precej korajžni. Do sedaj se bolj možijo in ženijo, kakor pa mrjo. Nedavno se je poročila Stanislava Pleteršek in kmalu nato se je poročil mladenič Stefan Miklavčič. Oba sta sloven-

skih staršev.

Ker že pišem, naj omenim, da smo imeli grobove pri fari sv. Barbare, na našem pokopališču za dan prvega novembra, jako lepo okrašene, kar je pač dokaz, da naši pokojni niso še pozabjeni. Ko so visoko v zraku pluli zrakoplovi in gledali na naše pokopališče, so si prav gotovo mislili, da je tukaj spomlad doma, ne pa jesen, ker je bilo toliko cvetja. — V nedeljo dne 21. novembra smo pa imeli farno veselico. Komaj smo stopili v dvorano, smo že pozabili na slabe čase in vsak, kdor bi nas videl bi prav gotovo mislil, da med nami ni nikake krize. Zabele smo imeli toliko, da smo kar vriskali in okrepčali nam tudi ni manjkalo. Bilo nas je pa tudi toliko v dvorani, da smo se eden drugega tiščali, kakor žigalice v mali škafčici. Namesto muzikantov smo imeli purmane, ki so še bolj ljudi na se pritegnili, ker je bilo ravno par dni pred zahvalnim dnem. Kakor se sliši, je prišlo ta večer skupaj do \$180.00 čistega dobička, kar je v sedanjih časih že lepa svota.

Iz Detroita, Michigan, vidim večkrat kak dopis v Amerikanskem Slovencu. Sedaj sem nedavno brala, da se pritožujejo, da imajo premajhno cerkev. — Povsod je kaj, ki ni povsem prav. Pri nas na primer je cerkev pa prevelika. V poletnem času nam pa to prav pride, ko

nismo tako tesno eden pri drugem in si laglje muham otep-ljemo, če katera slučajno v cerkev pribrenči. — Se marsikaj bi vam napisala dragi bralci, pa bo za enkrat menda skoro dovolj. Opomnim pa le, da bi ne bilo napačno, če bi se v prihodnjem letu še kdo oglašil iz naše selbine, v našem listu. Oglašite se zlasti tisti, ki ste morda za dopisovanje bolj zmožni od mene. Vidite, koliko sporočajo rojaki iz drugih nasebin, pa morda še tako velike nasebine niso kakor je naša. Vedite, da če bi vsi tako poredko pisali in se tako poredko oglašali kakor se, ravno mi, bi morali tam iz tiskarne v Chicagu, pošiljati prazen papir. Jaz na primer nisem glede pisave pri najboljših, pa mi ni zameriti, ker v naši vasi šole nismo veliko poznali. Sploh je pa tam v tistem hribu veliko več zajcev in lisic, kot pa ljudi in ti vedar ne potrebujejo šole. Hiše so pa tako daleč ena od druge, da bi skoraj rabili daljnogled, če bi hoteli videti od sosedo do sosedo. Po-hvalim se pa, da so hiše zidane in sicer zidane s kamenjem in blatom, kakor kosje gnezdo. Saj so še stari ljudje pri nas rekli, da je dal Bog hudiču Zirovski vrh za kos kruha. Da toliko pišem o tej vasi je vzrok ta, ker je veliko naseljenecv iz te vasi tu v Ameriki, in še to je, da drug za drugega ne vemo. Še s tem se pohvalim, da smo imeli v naši vasi tudi tako srečno mater, ki je zredila sina, kateri je postal duhovnik in ta žena je bila Potočnikova mama. Trije sinovi in ena hči so pa menda ne-kje v Rock Springsu, Wyo. nase-ljeni. Zopet druga mati je vzgo-jila hčerko, ki je v cvetu let za-pustila ta svet in se podala v sa-mostan k sestram Angela varu-ha. Torej nismo tako najzadnji in ravno za med smeti tudi ne.

Se nekaj, dragi naročniki A-merikanskega Slovenca, bi vas prosila, namreč to: — Preberite natančno Amerikanskega Slo-venca, zlasti tako pomenljive vo-dnike, kakor smo jih imeli priliko brati par tednov nazaj, izpod peresa slovenskega duhov-nika Rev. J. Cherneta. Preberi-te natančno in videli boste, ka-ko trda nam gre za ohranitev našega katoliškega lista. Pa ni- kar ne obupati. Spomnite se, kaj je rekel Bog bolniku, ki ga je prosil zdravlja: "Tvoje vera ti je pomagala". Tako tudi mi. Verjuj-mo in se potrudimo, da list o-hranimo, ker veliko laglje nam bo list sedaj zdržati, kakor pa potem iznova ustanavljati. Zato, le pogumno naprej, da bomo zmagali. Vsak star naročnik naj še enega novega pridobi in naša bo zmaga. Ravno sinoči se mi je sanjalo, da sem dobila pet no-vih naročnikov. Morda se pa še sanje uresničijo. Počakajmo, bo-mo videli, je velel slepec.

Oprostite dragi bralci moje-mu dopisu, saj je to zadnjič v tem letu, da vas s tem nadlegu-jem. V novem letu bom pa tako dolgo čakala, da se še kateri dru-gi prej oglašil iz naše selbine, saj svinčniki so poceni, za en- črni "peni" dobiš že kar dva. Pe-ni pa vendar ni velika svota, pa čeprav je depresija. — Pozdrav

G. W. Raly.

IZ URADA DRUŠTVA LILJA

Milwaukee, Wis.

Na zadnji seji dne 20. nov. je bilo sklenjeno, da se prihod-nja seja ali glavna letna seja vrši čez teden, to je v petek večer, dne 16. decembra, v navad-nih prostorih. Začetek seje bo točno ob pol 8. uri zvečer. In to zato, da se da tudi tistim članom in članicam priliko, ki ne morejo v nedeljo nikakor na sejo priti, zato, da se vsaj glav-ne seje morejo udeležiti.

Glavna letna seja je za naše društvo najbolj važna, zato je vsakega člana in članice dolžnost, da se je tudi udeleži, da potem skupno pregledamo naše društveno poslovanje ter ga po naši možnosti izboljšamo kjerkoli bo izboljšanja potrebo. In da začrtamo skupno pot, po kateri se naj prihodnje leto naše društvo vodi.

Imate tudi vsi društvena pravi-la. Zatorej je vsakega člana in članice dolžnost, da jih še enkrat pazno prečita in si zabe-leži tiste točke, ki po njegovem mnenju ne odgovarjajo druš-tenim potrebam in zakaj ne odgovarjajo; dalje tudi nasvet, kako bi se naj dotične točke izboljšale, in to predloži glavni letni seji. Da se potem po skle-pu večine članstva na seji po-tem preuredi. Imamo še več važnih zadev, ki bodo prišle v razmatiranje, ampak jih ne bom tukaj omenjal.

Bodo tudi volitve odbornikov za prihodnje leto. Zatorej si dobro premislite, katerim članom (icam) boste zaupali druš-teno poslovanje za prihodnje leto. Dobri uradniki lahko ve-liko dobrega storijo za društvo. Veliko več pa še slabega, ako so nezmislivi, sebični in stran-karski. Zatorej vam še enkrat kličem: udeležite se glavne let-ne seje. — Vas pozdravljam, vas sobrat

Mihael Geiser.

SEJA SLOV. DEMOKRA-TIČNEGA KLUBA

Chicago, Ill.

Poročano je že bilo, da smo Slovenci v Chicagu v 21. wardi ustanovili dne 3. novembra t. l. Slovenski demokratiški klub. Na prvi ustanovni seji se je vpisa-lo lepo število članov in vsak je obljubil, da bo deloval na svo-moč, da se včlani v klub vse Slovence v naši wardi, kakor tudi rojaki izven warde so do-brodošli, ki soglašajo s principi demokratske stranke.

Namen in pomen kluba je bil že pojasnjen pred ustanovno sejo, kakor tudi na ustanovni seji. Gre v glavnem za to, da se pridobi kolikor mogoče v danih razmerah za Slovence vpliv ter (Dalje na 3. strani.)

Mohorjeve knjige

za leto 1933

so dospele.

Družba sv. Mohorja je iz-dala za leto 1933 sledeče knjige:

1. Koledar za leto 1933.
2. Slov. večernice, 85. zv.
3. Zgodovina slov. naroda
4. Pravljice in povesti.
5. Življenje svetnikov, 8. zvezek.
6. Kokošjereja.

Knjige so zelo zanimive in jih vsem tople priporočamo. Stanejo s poštnino vred

\$1.25

KNJIGARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd St.,

Chicago, Ill.

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

(91)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Proti jutru tretjega dneva je Tarzan zaduhel vonj konja in človeka. Takoj je postal pozoren. Spremenil je smer svojega potovanja in ni mu vzelo dolgo, ko je zagledal jezdec na konju. Zdal se je Tarzanove oči potrdile to, kar je že Tarzanov vonj mu pravil, da je to duh onega človeka, kateri mu je pokradel ene dragocene oparke kamenčke. Bil je zločinca Werper. V očeh Tarzana se je pojavil znak arda

Werperju je bilo namreč uspelo, ko je bil n-strellil v arabskem naselju Mahomeda Beyda, kakor smo videli v povesti, da je med zmagajo-vo, ki je nastala v naselbin, ko so odkrili mrtor Beyda, pobegnil na konju in s seboj v drugo. Ko je prijeljil ravno pod drevo, na katerem se je nahajal Tarzan, se je slednji spustil ka-lor, pa nter in prišel ravno za Werperja hrbet na konju. Werper se je prestrašil.

Tarzan ga je hitro potegnil s konja in vrgal na tla. Ko ga je Tarzan sagrahl s svojo oja-ško roko za vrat, je Werper spoznal na svojo žlost, v čigave roke je padel. Orjak nad-nih-ja je zakričal: "Kje so moji kamenčki?" Kaj si naredil z njimi? Povej, ali te ubijem!" Werper se je potuhnil. "Bože moj, kaj čel ubiti človeka radi par kamenčkov. Lord Grey-stoke!" Zdal se je Tarzanovi prvi popustiti in Tarzan se prime za glavo.

"Lord Grey-stoke", kdo je to, je vprašal Tar-za. "Kdo bi bil? Kje se sem čel to ime?" A Werper mu odgovoril: "Pa vi ste Lord Grey-stoke!" Bil ste ranjen, ki je vas udalil težki kamen v oparokom rovu, kjer ste se nahajali na iskanju zlata z vašimi zameri. Vi ste John Clayton, lord Grey-stoke." — "Jaz?" vzdihne Tarzan. Nekaj časa je Tarzan obmolnil, a kmalu se mu je razjasnil obraz, znamenje, da se mu je povrnil spomin. In zdaj?

POGLEJTE NA DATUM

POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!

Ako je poleg Vašega imena številka 1232, je to znamenje, da se je vam iztekla naročnina. Pri pošiljanju na-ročnine se poslužite spodnjega kupo-na. Obnovite naročnino čimprej, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

AMERIKANSKI SLOVENEK,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Priloženo vam pošiljam svoto \$..... za obno-vitev moje naročnine za "Amer. Slovenca".

Ime .....

Naslov .....

Mesto .....

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 18 Nedelja — Gracijan.
19 Ponedeljek — Favstina. Urban.
20 Torek — Evgenij in Makarij.
21 Sreda — Tomaž.
22 Četrtek — Zenon. Demetrij.
23 Petek — Viktorija.
24 Sobota — Adam in Eva. Hermina.

Rev. J. C. Smoley:

ČETRTA ADVENTNA NEDELJA

Ko je Janez preživel več kot 20 let v pušavi in se tam pripravil z molitvijo in postom na svoj visoki urad, je stopil v javnost ob obrežju Jordana kot oznanjevalec pokore. Čas njegovega nastopa je bil velike važnosti, in ne brez vzroka navaja evangelist Lukež vse, ki so ob tistem času živeli in vladali v Palestini. Prerokovanje, ki je bil dal umirajoči oče Jakob sinu Judu, se je sedaj izpolnilo, vladal je sedaj tujec. Ob Janezovem času je bila Palestina pokrajina velikega rimskega cesarstva; Rim je vladal to pokrajino po svojih namestnikih. Janez je oznanjal krst za odpustanje grehov. Ta krst sicer ni bil nikakr zakrament, kakor ga je postavil Kristus; kdor se je dal od Janeza krstiti, je samo javno priznal svoje grehe, izjavil, da jih obžaluje in da je prišel pokoro in se poboljšal. Zato ključ Janez: Pripravite pot Gospodu, ravna storite njegova pta.

In če se hočemo pripraviti na božični praznik, moramo obrniti pozornost na dve stvari. Pred Kristusovim prihodom je bila dolga doba pripravljavanja, trpela je celih 4000 let. Gospod je pošiljal svoje preroke, ki so vedno opozarjali na bodočega Odrašenika, vedno opominjali, da pripravijo svoja srca, da bodo vredna prihoda Odrašenikovega. Med temi preroki sta bila dva: Jeremija s svojimi tožbami, in goreči Izaija.

Prerok Jeremija je vedno opominjal: "Delajte pokoro. Jeruzalem, Jeruzalem, vrni se k svojemu Bogu." Pokora, to je torej prvo, s čimer mi pripravljamo pot Gospodu. S pokoro moramo napolniti doline, znižati hribe in griče, kar je krivo, mora postati ravno. Doline, hribe in griče pa niso nič drugega kakor naši grehi in naše strasti. S takim neredom ne more biti skupno Najsvetejši vseh svetnikov. Če hočemo, da pride k nam, moramo najprej pregnati greh iz našega srca.

Adventna doba je doba pripravljavanja, pa je tudi doba hrepenenja. Hrepenenje po Odrašeniku in njegovih milostih, to morajo biti čustva našega srca. Vse meso bo videlo zveličanje Gospodovo. V vsa srca bi rad prišel Zveličar, toda hladnost tako mnogih srca mu zapira pot. Njegove roke so polne milosti. Vse njihovo mišljenje je uprto v ta svet, noč in dan se peha za svetnim mamonom. Kako drugače je bilo življenje pravičnih stare zaveze! Prerok Izaija je vzdihoval: "Vi oblaki Ga rosite!" Zemlja naj se odpre in rodi Zveličarja. Šele potem, če bomo oživili duha teh pravičnih v nas, bomo tudi mi deležni zveličanja; spokornemu, hrepenecu srca se bo Odrašenik znova rodil z vsem svojim neskončnim bogastvom milosti in darov.

RAZNE NOVICE IZ NEODREŠENE DOMOVINE

Nova inspekcija v kraških fašistih

Ni še potekel mesec dni, kar je inspektor in centurion, znani Grazioli obšel ves Kras in Pivko ter ispiciral po vseh fašističnih organizacijah v naših vaseh, ko se je njegovo inspekcijsko potovanje pričelo od kraja. Takrat so se fašisti pripravljali na praznovanje desetletnice X režima in se je dala inspekcija s temi pripravi do neke mere opravičiti. O svrhi njegovega sedanjega inspekcijskega potovanja sicer ni mogoče mnogo izvedeti, kakor pa vse kaže, ima svoj vzrok v tem, da se po krasu do sedaj ni priglasi baš mnogo ljudi za vstop v fašistično stranko. O rezultatih fašistične kampanje, da bi čim več ljudi pristopilo k stranki, so bili za druge pokrajine že objavljeni večinoma manj podrobni podatki. V položaju na Krasu pa ni bilo v listih doslej še nikake vesti. Če bi fašistična akcija dosegla kakršenkoli uspeh, bi pač ne bilo treba tako dolgo čakati na potrebne ugotovitve in tisku.

Te dni je bil Grazioli v Duvljah, kjer je imel po pregledu poslov dolgo konferenco s krajevnim fašističnim direktorijem.

Tržaška visoka šola

V nedeljo 20. novembra so na tržaški visoki šoli otvorili novo akademsko leto. Mladi rektor, fakultet prof. Udina je v svojem govoru iznesel marsikaj, kar bi sicer širši javnosti ostalo prikrito. Iz njegovega govora posebej nam je bilo zanimivo, da v zadnjem šolskem letu padlo na

571. Od teh so le trije tuji. znanstveni inštituti na visoki šoli, ki velja že deset let kot univerza, so zvečine še neorganizirani in opremljeni le z najnujnejšimi pripomočki. Prispevki države in posameznih ustanov za vzdrževanje šole se zdaj niso urejeni in stalni. Tudi potrebni prostorovi še vedno primanjkuje. V socialnem pogledu so bili študentje vse doslej skoraj docela neorganizirani. Vse študentje za študije na tržaški visoki šoli znašajo skupno 15.835 lir na leto.

Tudi letos se je vpisalo na tržaški visoki šoli nekaj "tujerodcev". Včasih je obiskovalo šolo tudi večje število jugoslovenskih večje število jugoslovenskih študentov. Dotok teh je sedaj docela izostal.

Poitalijanci priimki

Goriški prefekt je v drugi polovici meseca novembra podpisal dekrete za spremembo slovenskih priimkov v občini Kopri. Občinska oblast, ki je seveda v fašističnih rokah, je poslala goriški prefekturi kolektivni predlog za spremembo večjega števila slovenskih priimkov v trgu in sosednjih vaseh. Priimki so bili spremenjeni 16 oseb. Vsi ti ljudje so se imenovali Cof. Priimek je bil spremenjen v Zoffi.

Tudi letos na tržaški prefekturi se je v zadnjih dneh spet nabrala kopica dekretov o poitalijancenju jugoslovenskih priimkov. Dekreti, ki jih je bilo 58 in jih je prefekt podpisal, so že v veljavi. Spremenjeni so bili poleg drugih naslednji priimki: Kuzma v Cosma, Modero, v Mod,

MIGLJAJ BODOČEMU PREDSEDNIKU

Zveza sodarske industrije je s svoje konvencije iz St. Louis, Mo., poslala bodočemu predsedniku v dar sodček za pivo, ki ga kaže slika. Na sodčku je bilo pritrjeno pismo z izjavo, da bi povrnitev piva pripomogla tej industriji do 20 milijonov dolarjev dohodkov na leto.

Čač v Ciacchi, Kosmač v Cosma, Hrvat v Corbatti, Hreščak v Crescia itd.

Nevi davki in dolgovi v občinah

V posameznih občinah v goriški pokrajini pripravljajo v zadnjem času nove občinske proračune, ki jih morajo predložiti v odobritev pokrajinskemu upravnemu odboru. V teh je ta odbor odobril proračune črniške, kanalske, štanijske, šempške, opatijske in temeniške občine. V vseh teh občinah bodo z novimi proračuni letom uvedli nove občinske doklade na neposredne državne davke. V Opatjem selu bodo najeli poleg tega še 50.000 lir posojila, v Temenici pa prodali vrednostne papirje v skupni vrednosti 50 tisoč lir.

Zaradi bega čez mejo

Blizu Podkraja v Hrúšici so karabinjerji pred dnevi ustavili 22-letno Julijo Bajčeto iz Vipave in jo aretirali, ker ni imela istovetnostne izkaznice niti kakih drugih dokumentov. Odvedli so jo na karabinjersko postajo, kjer je baje izpovedala, da je hotela zbežati brez potnega lista v Jugoslavijo in je v Podkraju iskala osebo, ki bi ji pokazala pot skozi gozdove. Pridržali so jo v zaporu, naslednjega dne pa oddali sodišču.

Ostavka istrskega fašističnega hierarha

Nedavno je podal ostavko član pulškega pokrajinskega direktorija in upravni pokrajinski tajnik fašistične zveze Segnan. V direktoriju stranke je deloval dve leti. Generalni politični tajnik Starace je imenoval za njegovega naslednika Marina Sivillottija, uradnika pri pulski hranilnici.

Novi davki in dolgovi v slovenskih občinah reške pokrajine

Pokrajinski upravni odbor na Reki, ki je zasedal te dni, je na svojih sejah odobril nekaj novih občinskih proračunov za poslovnico leto 1933. Obenem je izdal potrebna dovoljenja, da se ponekod uvedejo nove občinske

doklade na neposredne državne davke. Odbor je potrdil tudi sklep občinskega odbora v Ilirski Bistrici, da se za občino najame veliko posojilo v znesku 650.000 lir. Tudi reška pokrajinska uprava sama namerava najeti v bližnjih dneh 300.000 lir posojila. Nove doklade na neposredne davke se uvedejo s prihodnjim letom v Opatiji, Klani, Podgradu, Jablanici, Lovranu, Jelšanah, Materiji, Matuljah, Premu in Ilirski Bistrici, poleg teh pa v Ilirski Bistrici, Mošenicah in na Reki še posebej ne doklade na zemljiški davek.

Grobnična nadškofa dr. Sedeja v cerkvi na Sveti gori

Kakor znano, je bil pokojni nadškof dr. Frančišek Sedej začasno pokopan na pokopališču na Sv. Gori. Dne 27. novembra so prenesli njegove zemске ostanke iz začasne grobnice v kripto, ki so jo pred tem pripravili v cerkvi. Prenosa krste s truplom so se udeležili zastopniki civilnih in cerkvenih oblasti.

Aretacije v Ajdovščini

Karabinjerji so aretirali v Ajdovščini celo vrsto domačinov, med njimi dr. Branka Vrčona in profesorja Franceta Kalina. Aretirali so jih na karabinjerski postaji, kamor so jih zvalili pod pretezo, da hočejo zvedeti od njih več informacij. Kaj je vzrok aretacij, ni znano.

Sirom Jugoslavije

Čudno plačilo za dobro delo. Nekega večera se je v trgovini Zvonka Mešička v Podložu pri Ptujski gori pojavil France Šilak iz Gorisnice in prošil za prenočišče, katerega je tudi dobil. Šilak je pa ponoči okradel hlapeca, in ko sta hlapec in gospodar šla za tatovom, je Šilak oba pretepel in odšel z ukradenim blagom.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni
Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorain Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč, razen sred ob sredah 9 do 11 dop. ob sobotah do 4 oob.

Božične razglednice

tiskane s slovenskim voščilom za božične praznike in Novo leto so na razpolago in se dobe

3 razglednice za 10c

Naročajo se v
KNJIGARNI
AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 West 22nd St.,
Chicago, Ill.

Nesreča s patrono

14letni Alcizij Kolenc iz Zagrada pri Celju je našel manjšo nabasano patrono, s katero se je toliko časa igral, da je eksplodirala in mu odrgala prste na desni roki.

Ljubljana za mladino

Letos, 1932, je ljubljanska mestna občina izdala za mladinsko skrbstvo nekaj nad en milijon dinarjev. Za prihodnje leto je bilo predlaganih v ta namen skoro poldrugi milijon dinarjev. Vse te svote pa nikakor ne zadostujejo za redne podpore in dnevna zavetišča in tako mora tudi banska uprava pri tem veliko pomagati.

Kako je v Kropi na Gorenjskem

Napol zastoj bi delali, tako pravijo Kroparji, pa še tega ni. Tam v "vigencih", kjer kujejo "jegre" na roko, še dela okoli 25 ljudi v tovarni, kjer je bilo včasih zaposlenih do 200 delavcev, jih dela komaj še 15. Najhujše je to, da imajo Kroparji le roke, od katerih živijo. Če bi imeli kaj polja, kako njivico, bi jim ne bilo tako hudo. Kamnogičarom je vendar malo boljše, ker imajo vsaj nekaj zemlje, Kroparji pa še suhih vej za zimo ne morejo na svojem pobirati.

Sila odkriva talente

Na vse načine se ljudje skušajo preživljati v sedanji krizi. Tako poročajo o nekem Ivanu Brumanu iz Zamenec pri Moškanjcih, ki je izučen pek, pa radi krize in boleznii ne more izvrševati svojega poklica. Izmišljal si je njemu popolnoma nov poklic in začel izrezljavati in predajati vsakovrstne manjšereči, ki so kakor prave umetnine. Tako se preživlja, bolj revno sicer, a pošteno.

Nezgode

Ko je opazoval svojega očeta pri delu, je po neopredelnosti zašel z roko pod ostrino cirkularke 12letni delavec sin Franček Jenko iz Studencev pri Mariboru. — Nevarno se je poskoval tovarniški delavec Franc Golob iz Košakov, ko je na cesti nesrečno padel.

Napad

S smrtonosno varno rano na glavi so pred kratkim pripeljali v ptujsko bolnico Jožefa Ploha, posestnika iz Kukave, obč. Sv. Lovrene v Slov. goricah. Nekdo mu je s krampom prizadel hude in nevarne poškodbe.

"Amer. Slovenec" je barometer našega verskega in narodnega gibanja. Kaže nam rast ali padec, kakor že nanese naše delovanje." — Rev. Černe.

BLAZNIKOVE
Pratike
ZA LETO 1933
smo prejeli te dni in jih že razpošiljamo. Pratika stane

20c

s poštnino vred.

Razpečevalcem, ki jih naroče najmanj en ducat, dobijo poseben popust.

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 W. 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

DRUŠTVO SV. JERONIMA

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.
Sprejema vse zavedne katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta, v mladinski oddelku pa od rojstva do 16. leta. Zboraže vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na spodaj podpisani društveni odbor:
MIKE TOMŠIČ, predsednik,
STANLEY SOBERL, tajnik,
ANTON TOMŠIČ, blaginjak.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani)

druge koristi, katere se deli drugim narodom.

Na ustanovni seji se je določilo, da se vrši naša prihodnja seja v četrtek, dne 15. decembra ob pol 8. uri zvečer v cerkveni dvorani sv. Štefana. Seja se bo pričela točno ob določenem času, zato so vsi člani prošeni, da pridejo točno ob določenem času na seja. Na seji bo več važnih točk. V naprej bodi povedano, da vsakemu, ki se to seja ne bo udeležil, bo žal.

Predsednik kluba bo poročal, kako bo redna wardna demokratska organizacija delila družinam, ki so podpore potrebne, baskete z jestvinami za Božič. In še več drugega.

Takoj po seji bo kratka domača zabava. Klub ima v svoji zidnici še nekaj dobrot, pripravil se bo pa tudi dober prižrizek. Vse bo na razpolago za prav malo odškodnino in tako bomo imeli zopet par veselih trenutkov. Naj torej noben tega večera ne zamudi in naj gotovo pride na našo prihodnjo sejo. Posebno se apelira na vse žlane, da naj pripeljejo seboj svoje znance in prijatelje, da se na tej seji vpišejo v klub in postanejo člani Slov. dem. kluba v naselbinii.

V nadi, da bo naša seja prihodnji četrtek večer obilno obiskana ter da se bo naš klub povečal za najmanj 100 članov, beleži iskreno

Odbor.

NAROČNIKOM DRUŽINSKE PRATIKE

sporočamo, da so nam Družinske Pratike pošle in vsled tega nam je nemogoče z njimi postreči. Zatorej naj naročniki Družinske Pratike istih za enkrat ne naročajo, ker jih nimamo več.

"Branimo trdnjavo 'Amer. Slovenca' dokler smo še za njimi močnimi zidovi. Niti ene luknje ne sme depresija napraviti v nji! Vsi Slovenci k orožju! Vsi v bran našega katoliškega lista 'Amer. Slovenca'!" — Rev. J. Černe.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Ely, Minn.

S tužnim srcem naznanjam prijateljem in znancem širom države, da je preminul moj ljubljani soprog

Leopold Mayerle,

ki je v Gospodu zaspal dne 23. nov. in bil pokopan ob veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev. Ne morem pa popisati, kako dober je bil kot soprog in oče. Naj mu bo blag spomin in naj mu svetli večna luč.

Prav lepa hvala Rev. Father Mihelčiču, ki ga je v njegovi boleznii večkrat obiskal in mi tudi prinesel sv. popotnico. — Hvala lepa Steve Banovcu, ki je čul z nami ob njegovi krsti dve noči, kakor tudi hvala vsem ostalim, ki so tudi čuli z nami in nam v eni ali drugi stvari pomagali ob tej težki uri. Lepo se tudi zahvaljujem vsem sorodnikom in mojim hčeram, ki so mi stali ob strani in mi pomagali v času njegove boleznii. Najlepša hvala in Bog plačaj. Hvala lepa društvu sv. Jožefa, ki je darovalo za sv. maše in hvala društvu Rudar, ki je darovalo lep venec, in hvala društvu Sokol za venec. Hvala lepa pa tudi ostalim, ki so darovali za sv. maše, katerih ni malo, in pa, ki so darovali venec. — Najlepša zahvala vsem, ki ste za pokojnika ali za me kaj dobrega storili in Bog vam poplačaj.

Zalujoci ostali: Anna Mayerle, soproga; Leo in Johan, sinova; Antonija, Julija, Mary in Angela, hčere. Dva brata Jožef in Rudolf Mayerle, in tri sestre, Mrs. Martin Skala, Mrs. Martin Fink in Mrs. Matt Marold, vsi na Ely, Minn. (Ogl.)

"Amer. Slovenec" je barometer našega verskega in narodnega gibanja. Kaže nam rast ali padec, kakor že nanese naše delovanje." — Rev. Černe.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Ill.

POSUJE ŽE 38 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago St., Joliet, Ill.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA DO \$3,000,000.00.

SOLVENTNOST K.S.K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima nad 24,000 članov in članice v odraslem oddelku in nad 12,000 članov in članice v mladinskem oddelku.

Skupno število krajevnih društev čez 200.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 38-letnega obstanka nad \$4,000,000.00.

Geslo K. S. K. Jednote je: "Vse za vero, dom in narod!"

Ce se hočeš zavarovati pri dobri, poštini in bogati podporni organizaciji, zavaruji se pri KRAJNSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznii in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00; \$500.00; \$1000.00; \$1500.00 in \$2000.00 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c v razred "A" in 30c v razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju otroke zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača \$1000.00 posmrtnine.

CENTRALNA BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

DVAJSET-LETNO ZAVAROVANJE:

K.S.K.J. je prva slovenska podpora organizacija v Ameriki, kjer se član(ice) lahko zavarujejo samo za 20 let, proti primernemu nizkemu mesečnemu assesmentu. Po preteku 20 let ne plačujejo nič več posmrtninskega assesmenta. V slučaju smrti se takoj izplača njih posmrtnina.

70-LETNA STAROSTNA ZAVAROVALNINA:

Vsak član(ica) K.S.K.J. ki doseže 70 let svoje starosti je upravičen(a) do 70 let starostne podpore oz. je prost assesmenta.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materijal vдов in sirot. Ce se nisi član ali članica te močnice organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajočega k tej slovenski katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. let. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 NO. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Kmečki punt

AVGUST ŠENOVA:

Poslovenil Joža Glonar

Sam on! In danes, ko je v domačem boju izdihnilo toliko duš, ko je naša domovina ena sama krvava puščava, sedaj, ko se je zaspana pravica po tolikih nesrečah vendar zmencala oči, sedaj se povzročitelj vsega tega zla oglašja za svoje pravice. Kje ima ta človek dušo? Da ga le ni sram! Sedaj, ko so komisarji naredili prav, jih odklanja, ko so storili krivico, ker so mu proti pravici izročili tuje imetje, pa jih je priznaval. In da se še drzne preko tega posvečenega praga! In stopiti pred bana? Kje je njegovo poštenje?"

"Nehaj!" je drhteč zaklical Tahi, izbulli oči kakor tigar in pokazal bele zobe, "brzdaj strupeno želo svojega jezika. Kdo je naščuval kmete, kdo jih je podkupil? Ti! Ne govorim samo tebi, vsemu plemstvu govorim o svoji pravici, ki jo je kralj lastnoročno potrdil. Ti pa rajši popravi, kar si zagrešil, vrni Baltazarju dedščino, ki si jo temu slabicu ukradel, da, ukradel, ti, njegov brat in skrbnik."

"Tahi laže" je besnel Stepko in stiskal pesti, "medvedsko posestvo sem zastavil, da sem lahko popravil naše gospodarstvo — — —"

"Gospodje!" je zaklical Tahi, "jaz protestiram proti nasilju, dajte mi mojo pravico! Dajte!"

Starček je z očmi ošvignil ves zbor, ki je tiho poslušal prepričane dvojice.

"Pravico mi dajte!" je škripal z zobmi.

Ono plemstvo pa, ki je svoje dni blazno pritrjevalo vsakemu Tahovemu migljaju, ki mu je Tahi nekoč bil gospod in Bog, ono plemstvo je tokrat molčalo. Mraz je legel na starčevno dušo in sklonil je glavo. Tedaj se je oglašil ban:

"Gospod Tahi! Kralj in sodišče sta rekla svojo in tako bo. Čujte, kaj mi je kralj še naročil. Heningovica Vam naj vrne denar, ki ste ga dali Batoru, Vi pa zapustite Susjed, to je kraljev nasvet in moj."

"Nikdar!" je zaklical Tahi in vzdignil glavo, kakor da ga je strela ošinila, "nikdar, in če tudi sam kralj zapove. Na Susjedu bom umrl, ali ste čuli? Pojdiva, sinko, pojdiva! Tukaj ni življenja, ni pravice. Pojdiva, da jih ne vidim, teh strupenih kač."

Tahi se je oprl na sina in se odvrnil iz tihe skupščine, toda ko je prišel do vrat, se iz neme tišine kakor iz groba začul glas gospoda Vurnoviča:

"To je za Ambroža Gregorijanca!" Kakor da ga je usekala kača, se je Tahi stresel in omahnil na svojega sina.

XLII.

"Kaj je rekel ban?" je gospa Uršula željno vprašala zeta Stepka, ki je prihajal iz Zagreba na Susjed.

"Tahi ne mara," je odgovoril plemič zlovoljno svoji tašči, ki je sedela pri oknu, za njo pa njena zvesta strežnica Lolička, ki ji je spletala lase. "Ban mu je ponudil v svojem imenu, da dobi povrnjen ves denar, ki ga je dal Batoru, samo da se od tu odseli. Toda Tahi ne mara, vkljub temu, da ga je hudo pritisnila bolezen."

"Moram se ga rešiti kakorkoli," je besno odgovorila Uršula. "Samo če bi vedela — — —"

"Gospa," je šepnila Lolička, "ali ste pozabili, kaj sem Vam pravila o svojem groznem maščevanju, kakor si ga je izmislil Drmačič?"

"Pregrozno je," je odmahnila Uršula.

"Prepustite to meni," se je nasmešnila Lolička, "maščujem se jaz. Prišlo pa bo dobro tudi Vam. Blazna deklica, ki so jo ljudje pobrali na cesti, je tako še vedno v gradu. Za ta-

ko krute rane se moram maščevati. Dobro sem si pregledala sliko in pripravila vse. Pustite me, naj opravič sama. Prosim vas," se je sklonila žena, na čije lico so se še vedno videli sledovi nekdanje lepote.

"Čujmo, kaj pravi k temu Stepko," reče vdova, skloni glavo k njemu in mu zašepeta nekaj besed. Stepkovo oko je zažarelo.

"Krasna misel," je skočil plemič po koncu, "da, prav je."

"Dobro je," je rekla gospa Uršula Lolički, "stori kakor meni. Jaz si umijem roke."

Služabnica je smeje se prikimala in odšla.

Dne 4. velikega srpana l. 1573. je sijala lepa, vedra noč nad pokrajino. Zlata mesečina je čarobno trepetala nad vrhovi zelenega gozda, nad srebrno gladino Save. Daleč na kraju obzorja se je v jasno, sinje nebo dvigala črna gora. Čudovit, pravilčen mir je razpregel svoje mreže nad zemljo, iz tisočev cvetov pa je opojno dehtelo. Bilo je že pozno, ves svet se je že zibal v sladkem spanju; — samo eden človek je bedel: Tahi. Zlata mesečina je sipala svoje žarke skozi mreže zelenega bršljana v okna gradu Susjeda na oni strani, kjer je stanoval Tahi. Čudno se je lomila luč v odprtih oknicah in njih steklu, na gladkem tlaku sobe, kamor je bršljan metal svoje črne sence; trepetala je na uvelim bradatem licu sivolasega starca, ki je ležal na postelji, in dalje v polumraku na sijajnem orožju, ki je viselo nad starčevno glavo. Na postelji je ležal Tahi sam. Mišičje žoltega obraza je včasih zadrželo, v motnih očeh, ki so se svetile v mesečini, je bila čudna bolest. Na prsni je držal prekrizane roke, včasih globoko vzdihnil, včasih pa stisnil usta in nagubančil čelo. Sključen je. Putika mu lazi kakor kača po kosteh, in ga ščiplje in ščiplje, da bi lahko zblaznel. Leži in molči, molči in trpi, bolščee v sinjo noč in na starinsko sliko; zdi se mu, da se mu slika smeje, da kaže s prstom v mračni kot, v katerem preži bleda, krvava pošast z razbeljeno, železno krono na glavi.

Tiho je. Naenkrat pa škripnejo vrata — nekaj zašumota.

Tahi je privzdignil glavo. Pri vratih stoji v temi črna, nejasna postava. Giblje se. Živa je. Tahi je zamišljen in zopet pogledal, od lahkega trepetu se mu trese telo. Kri mu polje po žilah, glava se mu hoče razleteti, od mraza se mu jezi koža. Na podu drsne korak, črna prikazen stopa bliže. Tahi za zija od strahu. Zdaj — zdaj — prikazen je stopila iz mraka, mesečina ji je sinila v lice. Ženska je, oblečena v črno, na temnih laseh se ji svetli zlata krona, ob vratu se ji lesketa biserje. Njeno suho, blede, žolto lice se zdi, da je pravkar stopilo iz groba. Bleda se tudi njene napol odprte ustnice, okoli katerih igra čuden smeh. Črnkaste oči se nemirno blesketajo in švigajo kakor večša nad močvirjem. Počasi gre naprej, počasi, tiho, glavo je sklonila naprej, razširila prste, leze in leze naprej.

"Jezus!" zatuli Tahi in šine kvišku: "pošast — kdo si — kdo si? Ali si Dora? — Ali si Jana?" Ledeni znoj mu stopi na čelo, oči mu hočejo skočiti iz duplin.

Žena se zdrzne kakor v snu, pogleda sliko in Taha in krikan kakor obsojenec v peklu:

"Jaz — jaz — ha-ha-ha! — jaz Dora — jaz tudi Jana — a ti — si Tahi — oh! Tahi — zločinec nad menoj! — Tu — tu je bilo — ha-ha-ha! Veseli se, Dora Arlandova!"

(Dalje prih.)

"Branimo trdnjavo 'Amer. Slovenca' dokler smo še za njimi močnimi zidovi. Niti ene luknje ne sme depresija napraviti v nji! Vsi Slovenci k orožju! Vsi v bran našega katoliškega lista 'Amer. Slovenca'!" — Rev. J. Černe.

"Dokler imamo svoj list, smo močni in druge narodnosti nas morajo spoštovati, češ, ti-le Slovenci pa res niso kar tako. Svoj list imajo. Čast jim!" — Rev. J. Černe.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Društvo sv. Jožefa

STEV. 169, K. S. K. JEDNOTE.

Cleveland, Ohio

Predsednik, LAVRENC LESKOVEC.

Podpredsednik, FRANK MATOH.

Tajnik, GEORGE PANCHUR, 829 E. 143rd St.

Blagajnik, JOHN J. OMERZA.

Društvene seje se vršijo vsaki tretji četrtek v mesecu v Sl. domu na Holmes, ob pol osmih zvečer.

Društvo vsprejema v svojo sredo člane, stare od 16. do 55. let. Zavarujete se lahko od \$250.00, in 1 dolar bolniške podpore, do \$2000.00 in \$2 podpore.

Otroke se sprejema takoj po krstu, in so v mlad. oddelku do 16. leta; plačujejo malenkostno svoto 15c na mesec, ali pa 30c, in zato dobijo v slučaju smrti na 15c največ \$450.00, za 30c pa Jednota plača \$1000.00.

VSI, KATERI SE NISTE ZAVAROVANI, ZAVARUJTE SE IN PRISTOPITE K NAŠEMU DRUŠTVU!

Božična razprodaja plošč

Božična sezona je tukaj. Bolj kot kedaj so ljudje v teh časih potrebni veselega razvedrila. Da omogočimo našim rojakom po slovenskih naselbinah priti za male novce do krasne godbe in petja, ki je rekordirano na gramofonskih ploščah, smo sklenili za Božič prirediti posebno razprodajo gramofonskih plošč.

Ta razprodaja velja samo za v tem oglašju navedene plošče in ne druge. Zato naj naročniki plošč pazijo, da ne bodo naročali takih plošč, ki niso navedene v tem oglašju, ker z drugimi nam ne bo mogoče postreči po tej ceni, kakor je navedena tu. Navedite jasno in razločno številko plošč, ki jih bote naročili.

PLOŠČE, KI SO NA RAZPRODAJI SO:

Columbia Plošče:

- 25084—Nočni čuvaj, Pevac na note, pojo člani kvarteta Jadran.
- 25091—Vsi verni kristjani, Oj pastirski božji ljubljenci, poje Anton Šubelj, bariton.
- 25110—Ljubca kod si hodila, Čez tri gore, Duet, pojeta A. Šubelj in A. Madic.
- 25114—Pridi vs. Martin, Dekleta v kmečki brivnici, "Adrija" s spremljanjem Dajčmana.
- 25122—Tam za goro zvezda svet, Naša kri, moški kvartet Adrije.
- 25116—Dobro srečo za kravo ručee, Živela je ena deklica, pojejo pevci Adrije.
- 25164—Triglav, Pa kaj mi nuca planinca, poje John Germ, tenor.
- Viktor Plošče:
- 23008—Dunaj ostane Dunaj, Pod dvojnimi orlom, (Adler marš) Citre in Trio.
- 23012—To je nemogoče, dvokoračen ples, Tajna ljubezen, valček, igrana na orkester.
- 23015—Flahauer Stajerš, Prav vesela polka, Trio na citre.
- 23020—Ples v skednju, 1. in 2. del. Adrija pevci, ta plošča je posebno zabavna za mladino.
- 23025—Oh ura že bije, Po jezercu bliz Triglava, poje Mirko Jelačin, tenor.
- 23026—Jurij Benko vzemi Lenko, Pobič sem star šele 18 let, Mirko Jelačin, tenor.
- 23027—Pa kaj to mora biti, Mene pa glava boli, Mirko Jelačin, tenor.
- 23028—Milinar, Vsi so prihajali, Mirko Jelačin, tenor.
- 81204—Calotta — Sotih, Na bregu, valček, igra Hud. Kvintet.

Do preklica prodajamo zgoraj navede plošče po

3 plošče za \$1.00

Vsaka posamezna pa stane 50c....Poštnino plačamo mi, razven stroškov za C. O. D., katere računamo strankam.

Vaše letošnje božično darilo Vašim prijateljem in znanec naj bodo letos slovenske gramofonske plošče. Veseli jih bodo!

Vse navedene plošče so prvovrstne in jih vsem prav priporočamo. Nabavite si gramofonskih plošč sedaj po nizki ceni. Ljubitelji lepih slovenskih pesmi in raznih lepih godbenih komadov imajo sedaj najlepšo priliko, da si nabavijo najboljše razvedrilo za praznike.

Naročilom je pridjati potreben znesek v gotovini ali Money Orderu. Po C.O.D. teh plošč ne pošiljamo, razven če želi prejemnik poštne stroške za C.O.D. plačati sam, ki jih v takem slučaju dodamo računu.

Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

O TEM IN ONEM

VEČINA ZNAMENITIH MOŽ UMRE V BEDI

Wallace, avtor neštetihih naklad neštetihih romanov, mož z neverjetnimi gledališkimi tancemami, ni ostavil svojim dedičem niti pare, pač pa ogromne dolgove — če jih bodo hoteli plačati!

Charles Dickens je zapustil kakšnih 80 tisoč funtov, Jožef Conrad komaj četrtno tega. Viktor Hugo, slavni francoski romanopisec, je bil bogatejši, kajti njegova zapuščina je znašala skoraj deset milijonov frankov.

Beethoven je ostavil sedem bančnih akcij v skupni vrednosti 7441 goldinarjev, njegove obleke, perilo, dragocenosti so cenili na 351 goldinarjev, gotovine so našli 1215 goldinarjev. Po odbitku 650 za pogreb in druge stroške je še ostala precej skromna vsota 9885 goldinarjev — a še toliko ni mogel Franc Schubert, kralj pesmi, spraviti vse svoje življenje skupaj. Ves njegov inventar je znašal revnih 63 goldinarjev, za bolezen in pogrebne stroške so izdali 269 goldinarjev, tako da se je njegovo življenje zaključilo z deficitom 156 goldinarjev.

Vdova Johanna Sebastiana Bacha je s težko muko dosegla, da ji je lipski kantorski urad izplačal 21 tolarjev 21 grošev, ki jih je ta urad dolgoval pokojniku na plači. Ves njegov inventar ni znašal dosti čez 600 tolarjev...

Johannes Brahms je nasprotno ostavil 400.000 mark, za katere se je potovalo 22 pravih in namišljenih sorodnikov.

Carusova zapuščina je znašala nekaj nad en milijon dolarjev, Paganini, ki je bil baje malo skopuški, je zapustil svojemu sinu dva milijona frankov.

Med izumitelji jih je le malo, ki so kakor Edison ostavili milijone (izkoriščevalci njegovih izumov pa so zaslužili seveda neprimerno več). Parson, izumitelj parne turbine, je ostavil preko 800.000 funtov šterlingov, večina izumiteljev pa je umrla v bedi in pozabi brez denarja.

RIBA S ŠTIRIMI NOGAMI

Danski polarni raziskovalec dr. Lauge-Koch se je pred kratkim vrnil s svojima dvema ekspedicijskima ladjama "Gustav Holm" in "Godthaab" v Kopenhagen, kjer so ga slavnostno sprejeli zastopniki vlade in ogromna množica ljudstva. Ne zaman. Sloviti raziskovalec je namreč prinesel s svoje odprave dokaze o nekdanjem bivanju štirinoge ribe, ki predstavlja prehodno obliko med ribami

in krkonji. To odkritje danskega mčenjaka je učinkovalo v znanstvenem svetu kakor bomba.

Že na svoji lanskoletni ekspediciji je odkril dr. Lauge-Koch v bližini Nansenove zemlje izsušen morskali zaliv iz devnoske formacije. Pri natančnejšem ogledu geoloških formacij je zadel na veliko število ribjih okamenin. Takoj se je v raziskalčevi glavi porodila misel, da predstavlja njegovo odkritje najbrž prehodno obliko dveh živalskih vrst, obliko ribe, ki je stala na štirih nogah in se je lahko plazila po suhem.

Raziskovalec pa je svojo najdbo zamolčal, ker ni hotel delati senzacij. Pridno je delal dalje v smeri odkritja in se je nadejal, da bo sčasoma lahko izpopolnil najdbo. To se mu je posrečilo nad lastno pričakovanje. Njegova odprava je izkopala nad tri tisoč okamenin, ki vse potrjujejo najdbo iz devnoske formacije.

Kar pa je tudi važno, ni dr. Lauge-Koch edini pionir v odkritju štirinoge ribe. Profesor Steensjö, član državnega muzeja v Stockholmu, ki proučuje znanstveno stran odkritij Lauge-Kochove ekspedicije, potrjuje v celoti izsledke voditelja odprave. Najdba štirinoge ribe se mu vidi vsaj tako važna kakor svoječasno odkritje ptičje kljuna z zobmi, ki se je našel na Bavarskem.

MUZEJ MUMIJ

Londonskemu kirurškiemu muzeju so priključili te dni poseben muzej, ki bo obsegal več tisoč znanstveno zanimivih lobanj in celo množino mumij, med njimi najstarejšo, namreč mumijo staro egiptskega plemenitaša Rg. Nofera, ki si je živel okoli l. 3000. pred našim štetjem. Ta stari gospod je tudi v toliko zanimiv, ker je menda najstarejši znani človek, ki si je barval obrvi, kar je videti tudi na mumiji. In sicer si jih je barval zeleno, kar je bilo med Egipčani tistega časa za obrazno kozmetiko baje zelo v rabi.

Druga zanimiva mumija je mumija prve žene znamenitega, a tudi ekscentričnega kirurga Buchnella, ki jo je imel stalno v neki sobi svojega stanovanja, dokler ga ni druga žena pregovorila, da jo je dal stran.

"Dokler imamo svoj list, smo močni in druge narodnosti nas morajo spoštovati, češ, ti-le Slovenci pa res niso kar tako. Svoj list imajo. Čast jim!" — Rev. J. Černe.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovincu: čitajte ga!

DENARNE POŠILJATVE

BOŽIČNA DARILA

svojim domačim v stari kraj je boljše, da pošljete malo preje, kakor pozno zadnji teden. Čemu plačevati posebne stroške za brzojav? Ako pošljete pravočasno si vse to prihranite. Mi pošiljamo denar v stari kraj zanesljivo in točno brez vsakega odbitka po dnevnem kurzu. Denar prinese poštar direktno na dom prejemnikov. Včera smo računali:

DINARJI:	LIRE:
100 din ..... \$ 1.95	100 lir ..... \$ 5.75
250 din ..... \$ 4.40	200 lir ..... \$ 11.40
500 din ..... \$ 8.25	300 lir ..... \$ 16.60
1000 din ..... \$ 16.25	400 lir ..... \$ 22.00
2500 din ..... \$ 40.00	500 lir ..... \$ 27.00
5000 din ..... \$ 79.00	1000 lir ..... \$ 52.75

Za izplačila v ameriških dolarjih:

Za izplačilo \$ 10.00 morate poslati	\$ 10.80
Za izplačilo \$ 20.00 morate poslati	\$ 21.00
Za izplačilo \$ 30.00 morate poslati	\$ 31.10
Za izplačilo \$ 50.00 morate poslati	\$ 51.30
Za izplačilo \$ 100.00 morate poslati	\$ 102.50

Prejemnik dobi izplačila v dolarjih.

JOHN JERICHO

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEZ

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.